

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.III.20.053/2025/6/I.

A felperes: Felperes1

cím2

A felperes képviselője: Dr. Orosz János Ügyvédi Iroda

cím13

eljáró ügyvéd: dr. Orosz János ügyvéd

Az alperes: Alperes1

cím1

Az alperes képviselője: Dr. Bozsitsné dr. Pető Erzsébet Ügyvédi Iroda

cím12

eljáró ügyvéd: dr. Bozsitsné dr. Pető Erzsébet ügyvéd

A per tárgya: öröklési per

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék 6.P.20.215/2022/83.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes 86.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.692.400 (kettőmillió-hatszázkilencvenkettőezer-négyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] Az elsőfokú bíróság az ítéletének tényállásában megállapította, hogy a peres felek testvérek, szüleik – id. Alperes1 (továbbiakban: örökhagyó) és felesége – 1975. március 15. napi házasságkötésüktől az örökhagyó 2021. március 24-én bekövetkezett haláláig házastársi élet- és vagyonközösségben éltek.

[2] A felperes részére a szülők biztosították 1999 évben az első, a címl4i lakása megszerzéséhez szükséges 4.100.000,- Ft vételárat.

[3] Az örökhagyó és házastársa a felperesnek 2011. május 10-én 2.000.000,- Ft-ot, 2012. január 20-án 2.000.000,- Ft-ot, 2013. május 29-én 8.000.000,- Ft-ot, 2014. április 1-jén 10.000.000,- Ft-ot, 2014. április 28-án 5.000.000,- Ft-ot, 2017. február 15-én 3.000.000,- Ft-ot, 2017. május 30-án 500.000,- Ft-ot, 2018. augusztus 23-án 1.000.000,- Ft-ot, 2019. április 8-án 2.000.000,- Ft-ot, 2019. július 15-én 1.500.000,- Ft-ot, 2020. november 23-án pedig 1.300.000,- Ft-ot – mindösszesen 36.300.000,- Ft-ot – ajándékozott átutalással a házastársi közös vagyon terhére. (32.írat).

[4] Ugyanezen időszakban az alperesnek szintén átutalással összesen 23.900.000,- Ft – 2013. július 16-án 4.000.000,- Ft, augusztus 8-án 3.900.000,- Ft, 2017. január 2-án 16.000.000,- Ft – ajándékot nyújtottak (66., 71. 80. iratok).

[5] Az örökhagyó a 2016. augusztus 9. napján kelt – a felperes által szerkesztett és ellenjegyzett – ajándékozási szerződéssel az alperesnek ajándékozta a házastársi közös vagyonba tartozó cég1 kft. 36 %-os üzletrészt, a további 36 %-os üzletrész továbbra is az örökhagyó tulajdonában maradt. Az ajándékozott üzletrész értékét a szerződésben a névértékkel megegyezően 34.200.000,- Ft-ban határozták meg (1/F/4. számú irat).

[6] Az cég1 kft.. 2016. április 12. napján tartott taggyűlésén a 3/2016. számú határozattal az üzletrészek mérleg szerinti értékét 630,58 %-ban határozták meg, míg a 7/2016. számú határozattal a többségi tulajdonos örökhagyó javaslatára az ügyvezető – 2012. óta az alperes – részére az előző évi sikeres gazdálkodásra figyelemmel hat havi munkabérének megfelelő összegű jutalom kifizetéséről döntöttek (1/F/7. számú irat).

[7] Az ajándékok nyújtása a felek részére mindegyik esetben anélkül történt, hogy a szülők az osztályra bocsátás kötelezettségét kikötötték volna, a peres felek jelen per

megindítását megelőzően nem voltak tisztában azzal, testvérük milyen összegű ajándékban részesült.

[8] Az örökhagyó 2021. március 24-én végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt.

[9] A közjegyző1 városli közjegyző 2022. június 13. napján kelt és 2022. június 29. napján jogerőre emelkedett 42019/N/323/2021/67. számú hagyatékadó végzése értelmében az örökhagyó hagyatékába 1-24. tétel alatt felvett magyarországi, 25. alatt felvett görögországi ingatlanok, 26-30. alatt rögzített magyar és külföldi bankszámlán nyilvántartott követelések és 31-32. alatti üzletrészek tartoztak.

[10] Az örökhagyó házastársa, azaz a felek édesanyja valamennyi vagyontárgy 1/2 részére – a felek, mint törvényes örökösök által elismert – házastársi vagyontársasági igényt érvényesített. A felek és édesanyjuk e tárgyban kötött egyezségét a közjegyző jóváhagyta, így az örökhagyó hagyatékát ténylegesen a felsorolt vagyontárgyak 1/2 hányada képezi 297.480.295,- Ft, valamint 13.486 EUR értékben.

[11] Az örökhagyó hagyatékát a közjegyző a fenti, 42019/N/323/2021/67. számú végzésével ideiglenes hatállyal akként adta át, hogy az utolsó közös lakóhelyként szolgáló ingatlant (1. tétel) törvényes öröklés jogcímén 1/2-1/2 arányban a feleknek a túlélő házastárs haszonélvezeti jogával terhelten, a többi vagyonelemet (2-32. tétel) szintén törvényes öröklés jogcímén egymás közt egyenlő 1/3-1/3-1/3 részben a feleknek és a túlélő házastársnak adta át.

[12] A felperes 2023. októberében pert indított édesanyja ellen a városli Járásbíróság előtt (P.20.717/2023. számon lajstromozott eljárás) annak megállapítása iránt, hogy az általa megjelölt, édesanyja nevében nyilvántartott vagyontárgyak 1/2 része házastársi közös vagyon címén az örökhagyót illették.

[13] A keresete ténybeli alapjaként azt adta elő, hogy szülei között 1975. március 15. és 2021. március 24. között házastársi vagyontársaság állt fenn (47. számú irat).

[14] A felperes a kereseti kérelmében (30. irat, 34.jkv.) annak megállapítását kérte, hogy az örökhagyó 2016. augusztus 9-én az cég1 kft. 36 %-os üzletrészt osztályra bocsátási kötelezettséggel ajándékozta az alperes részére.

[15] Mivel az ajándékozással érintett üzletrész akkori forgalmi értéke a szerződésben rögzített 34.200.000,- Ft névértékkel szemben 215.658.360,- Ft volt, ezért az alperest ezen összeg erejéig osztályra bocsátási kötelezettség terhelte.

[16] A perköltségre igényt tartott.

[17] Állította, hogy a család hallgatóságos megállapodása szerint a gyermekek – ő és az alperes – egyenlő mértékű ingyenes juttatásokban részesültek, bár az adományokat nem egy időben kapták, és nem került sor a szülőkkel a juttatások számbavételére sem.

[18] A testvérek azonos mértékű támogatásának gyakorlata mellett az alperesnek juttatott üzletrész kiemelkedően nagy értékéből következően az alperest hozzászámítási kötelezettség terhelte.

[19] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult; vitatta az osztályra bocsátási kötelezettsége fennálltát, és annak mértékét, azaz az ajándékozott üzletrész értékét is.

[20] Azzal védekezett, hogy az örökhagyó az ajándékozási szerződésben nem kötötte ki a hozzászámítási kötelezettséget, - ezt maga a felperes sem állította -, és az egyéb körülményekből sem vonható le olyan következtetés, hogy őt osztályra bocsátási kötelezettség terheli.

[21] Állította, hogy a szülei a juttatásokat mindig közösen, a házastársi közös vagyon terhére nyújtották, és 1999. év óta több részletben, összesen 100.000.000, - Ft-ot meghaladó ajándékot juttattak a felperesnek is osztályra bocsátási kötelezettség nélkül.

[22] Azzal érvelt, hogy az örökhagyó a névértékkel egyező üzletrészt feltétel nélkül ajándékozta neki, egyrészt a felperes részére nyújtott korábbi adományok kiegyenlítéseként, másrészt az általa a cégben végzett tevékenység ellentételezéseként.

[23] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a kereseti kérelmet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.308.000.- Ft perköltséget.

[24] Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes maga sem állította, hogy a hozzászámítást az üzletrész ajándékozás során az örökhagyó kikötötte, ezért a bíróságnak – a Ptk. 7:56. § (1) bekezdése alapján - azt kellett vizsgálnia, hogy megállapíthatók-e olyan körülmények, amelyek alapján az alperesnek számolnia kellett azzal, hogy az üzletrész ajándékot a hozzászámítás kötelezettségével kapta.

[25] A törvényszék rögzítette, hogy a felperes az osztályrabocsátási kötelezettséggel érintett üzletrész mértékét 36%-ra, az értékét pedig 107.829.180.-Ft-ról 215.658.360.- Ft-ra emelte fel.

[26] Az ajándékozott üzletrész értékének meghatározása körében a törvényszék megállapította, hogy az alperes - az őt terhelő bizonyítási érdeknek megfelelően – a felek édesanyjának írásbeli nyilatkozatával és tanúvallomásával igazolta azt, hogy a szülők között házastársi vagyonközösség állt fenn, és az ajándékozásra a házastársi közös vagyonból került sor.

[27] Ezt támasztja alá az is, hogy a hagyatéki eljárásban a felperes is elismerte az édesanyja házastársi vagyonszövetségi igényét; valamint a felperes beadványainak megfogalmazása, az általa használt kifejezések is arra utalnak, hogy maga is úgy tekinti, hogy a juttatásokat a szülők közösen adományozták a gyermekeiknek.

[28] A fentiek alapján a törvényszék az ajándékozott üzletrész mértékét 18 %-ban állapította meg.

[29] Az elsőfokú bíróság - a felperes által hivatkozott, a hozzászámítást megalapozó körülményeket egyenként számbavéve – leszögezte, hogy a szülőknek a gyermekeik egyenlő mértékű támogatására irányuló szándéka, és a juttatások ennek következetesen megfelelő gyakorlata megalapozhatja az osztályra bocsátási kötelezettséget. A felperes azonban a következetesen egyenlő arányú támogatás megvalósulását nem tudta igazolni.

[30] A felperes ugyan állította azt, hogy az egyenlő juttatás elve hallgatólagos megállapodás volt a családban, de maga is elismerte, hogy a szüleivel és az alperessel soha nem vették számba a kapott juttatásokat; és a nekik adott ajándékok időben is elkülönültek egymástól.

[31] Az alperes is azt erősítette meg, hogy a szülői támogatás az aktuális élethelyzetükhöz igazodott; a felperes azonban több segítségre szorult, így a testvéreknek nyújtott támogatás nem volt egyenlő mértékű.

[32] A felek édesanyja alátámasztotta, hogy a gyermekeiknek nyújtott támogatásokat soha nem vették számba, mindig annak juttattak, aki arra éppen rászorult; a nagyobb segítséget azonban a felperes igényelte.

[33] A fenti nyilatkozatok együttes értékeléséből az a következtetés vonható le, hogy a testvérek azonos mértékű támogatása nem valósult meg minden esetben.

[34] Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy az édesanya tanúvallomását annyiban vette figyelembe, amennyiben azt az egyéb peradatok is alátámasztottak.

[35] A törvényszék érvelése szerint a juttatások egyenlő mértékének már önmagában az is ellentmond, hogy a felperes 1999. október 25-én vásárolt című lakásának 4.100.000,- Ft-os vételárát a szülők fizették ki. Ezzel szemben a felperes nem tudta igazolni azon állítását, hogy közvetlenül a diploma megszerzése után megvett lakás – közel 7 évnyi átlagkeresetnek megfelelő – vételárát a saját jövedelméből, illetve a tulajdonrészrel nem rendelkező, volt házastársa megtakarításaiból fedezte.

[36] A testvérek egyenlő mértékű támogatását a szülők által a javukra átutalt összegek összevetése is cáfolja. 2011. és 2016. között a felperes 27.000.000,- Ft-ot kapott, míg az alperes 7.900.000,- Ft-ot, 2016. augusztusát követően azonban a felperesnek 9.300.000,- Ft-ot, az alperesnek pedig 16.000.000,- Ft-ot juttattak a szülők.

[37] Az elsőfokú bíróság a fenti körülmények együttes értékelése alapján úgy ítélte meg, hogy nem nyert bizonyítást azon felperesi állítás, hogy a szülők következetesen egyenlő mértékben támogatták a gyermekeiket.

[38] A felperes az alperes osztályra bocsátási kötelezettségét az ajándékozott üzletrész jelentős értékével is indokolta.

[39] Az elsőfokú bíróság azonban kiemelte, hogy az örökhagyótól származó ajándék értéke tekintetében csak a 18 % üzletrész vehető figyelembe, és ennek 2016. évi valós értéke sem ismert. Utalt arra a törvényszék, arra, hogy az üzletrész értékét számtalan tényező, köztük a cégvezetés jó minősége is befolyásolja, amely utóbbi körülmény éppen az alperes érdeme.

[40] Az örökhagyó - az üzletrészek mérleg szerinti értékét 630,58 %-ban meghatározó taggyűlési határozat ismeretében is – a 36 % üzletrész értékét az ajándékozási szerződésben 34.200.000,- Ft-ra tette.

[41] A fenti körülmények tükrében – a hagyatéki vagyon egészéhez viszonyítva - az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az üzletrész értéke nem olyan kirívó összeg, amely a hozzászámítás kötelezettségét indokolná, ezt személyes nyilatkozatában maga a felperes sem állította.

[42] A felperes ezirányú hivatkozására tekintettel az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az osztályra bocsátás kötelezettségére utalhat azon örökhagyói szándék, hogy az üzletrész értékét a felperes felé kompenzálni kívánta.

[43] Erre azonban csak tanú1 tanú utalt, akinek a vallomása ellentmondásoktól terhes volt: a tanú az örökhagyóval kapcsolatos, alapvető információval (agyvérzése, cégei neve) nem volt tisztában, azonban tudni vélte az örökhagyó felperes felé fennálló kompenzációs szándékát.

[44] Az örökhagyó azonban még a házastársának sem tett olyan kijelentést, hogy az alperesnek ajándékozott üzletrészre tekintettel a felperesnek is támogatást fog nyújtani; sőt az üzletrész ajándékozást követően (2017. januárban) még további 16.000.000,- Ft-ot juttatott az alperesnek, míg a felperesnek az ezt követő 2 évben csak 3.500.000,- Ft-ot.

[45] A fenti körülmények tükrében a törvényszék tanú2 nyilatkozatát sem fogadta el az üzletrész ajándékozás kompenzálására vonatkozó ígéret bizonyítékának, figyelemmel arra, hogy a Pp.325.§. (1) bekezdése szerinti teljes bizonyító erejű magánokirat csak a benne foglalt nyilatkozat megtételét igazolja, de az ott írt tények valóságát nem.

[46] A kifejtettek nemcsak az örökhagyó kompenzációs szándékát, de a testvérek mindig, következetesen egyenlő támogatásának gyakorlatát is cáfolják.

[47] A törvényszék nem tekintette az osztályra bocsátási kötelezettség bizonyítékának a felek édesanyja által az örökhagyó halála után készített, – majd a 2022. április 13-i levelében megerősített – a hagyaték megosztására vonatkozó vázlatot sem.

[48] Ebben a felek édesanyja 34.000.000,- Ft-ot ajánlott fel a felperesnek a saját örökrészből a családi béke megőrzése céljából.

[49] Az elsőfokú bíróság azonban akként foglalt állást, hogy a jogban járatlan édesanya által a per elkerülése érdekében a saját örökrésze terhére felajánlott kompenzáció nem értelmezhető az alperes hozzászámítási kötelezettségét megalapozó, az örökhagyó ezirányú akaratát alátámasztó bizonyítéknak.

[50] Kitért arra az elsőfokú bíróság, hogy az örökhagyó és a felperes gyermekei közötti szoros kapcsolat az alperes osztályra bocsátási kötelezettsége megítélése tekintetében nem bír jelentőséggel, az osztályra bocsátás ugyanis csak azon leszármazók viszonylatában értelmezhető, akik az örökhagyó után örökölnék, akik a jelen esetben a peres felek.

[51] A fentiek alapján a törvényszék úgy ítélte meg, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperesnek az ajándékozás időpontjában fennálló körülmények alapján számolnia kellett azzal, hogy az ajándékba kapott, 18 %-os üzletrész értékével az örökhagyó halála után el kell számolnia, ezért a kereseti kérelem alaptalan.

[52] Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy a Pp.265.§. (1) bekezdésére hivatkozással a felperes számos bizonyítási indítványát azért utasította el, mert azok nem konkrét tényállítások alátámasztására irányultak, hanem olyan adatok beszerzésére, amelyek alapján a későbbiekben esetlegesen a kereseti kérelmet alátámasztó tényállítások tehetők.

[53] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.

[54] A másodlagos fellebbezési kérelme az ítélet megváltoztatására, és annak megállapítására irányult, hogy az örökhagyó a perrel érintett 18 %-os üzletrészt a hozzászámítás kötelezettségével ajándékozta az alperes részére, ekként az alperest 107.829.180,- Ft erejéig osztályra bocsátási kötelezettség terheli.

[55] Harmadlagosan kérte az alperest megillető elsőfokú perköltség 50 %-ra való mérséklését.

[56] A másodfokú perköltségre igényt tartott.

[57] A fellebbezésben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság megsértette a kereseti kérelemhez kötöttség Pp.2.§. (2) bekezdésében rögzített elvét.

[58] Az elsőfokú bíróság ugyanis – az ítéletének [23]-[24] bekezdéseiben írtak szerint – tévesen vizsgálta azt, hogy az ajándékozáskor az alperesnek tudnia kellett-e arról, és számolnia kellett-e azzal, hogy az üzletrész ajándékot az osztályra bocsátás feltételével kapta.

[59] Ennek ugyanis csak abban az esetben lett volna jelentősége, amennyiben a felperes a kereseti kérelmét a Ptk. 7:56.§. (1) bekezdés első fordulatra, azaz arra alapítja, hogy az örökhagyó az üzletrész hozzászámítását kikötötte.

[60] A felperes azonban – a Ptk. 7:56. § (1) bekezdésének második fordulata alapján – azt állította, hogy az alperes osztályra bocsátási kötelezettségét az alapozza meg, hogy a körülményekből arra lehet következtetni, hogy az örökhagyó a juttatást a hozzászámítás kötelezettségével adta. E körben az ítélet [23]-[24] bekezdései, valamint a [17] és [26] bekezdései ellentmondásosak, ami az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozza.

[61] A felperes a BH.1998.589. számú döntésre hivatkozással kiemelte, hogy az adomány juttatáskori jelentős értéke önmagában megalapozza azt a következtetést, hogy a szülők a juttatást a hozzászámítás kötelezettségével adták. Úgyszintén az osztályra bocsátás feltételével való ajándékozással utal, ha a szülők életük folyamán a gyermekeiket egyformán támogatták.

[62] Ezen szempontok miatt nincs jelentősége annak, hogy az alperesnek az ajándékozáskor kellett-e számolni az osztályra bocsátási kötelezettséggel vagy sem; ezért az ítélet [48] bekezdésében tett, fenti tartalmú megállapításnak sincs jelentősége.

[63] A felperes álláspontja szerint tehát az elsőfokú bíróságnak a felmerült körülményekből kellett volna összességében elbírálnia azt, hogy a szülők által a gyermekeknek adott juttatás egyenlő mértékű volt-e, és a jelentős értékű juttatást az alperes részére a hozzászámítás kötelezettségével adta-e az örökhagyó.

[64] A felperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul utasította el a 2023. december 14-én – az állítási és bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozással - előterjesztett bizonyítási indítványait.

[65] A felperes állítása e körben az volt, hogy az örökhagyó és házastársa hallgatólagos szándéka, - a családi konszenzus - a gyermekek egyenlő mértékű támogatására vonatkozott, ami azonban nem azt jelentette, hogy a juttatást azonos időpontban nyújtották részükre, hanem akkor, amikor a támogatásra szükségük volt.

[66] Ennek bizonyítása azonban csak a ténylegesen megvalósult ajándékok, juttatások számbavételével lehetséges; a 2023. december 14-i felperesi bizonyítási indítványok pedig éppen ezt célozták.

[67] A fellebbezési érvelés szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat is a Pp. 279. § (1) bekezdését sértő módon, okszerűtlenül értékelte; és tévesen

jutott arra a következtetésre, hogy a szülők részéről a gyermekeik egyenlő mértékű támogatása nem bizonyított.

[68] E körben a törvényszék a felperes cím14i ingatlana 4.100.000.- Ft vételárának forrását anélkül tette vizsgálat tárgyává, hogy az alperes medencés családi házának finanszírozását vizsgálta volna. A felperes utalt arra, hogy a szülők szomszédságában élő, családi gazda alperes támogatása nemcsak pénzáttalással, hanem készpénzzel is történt.

[69] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a felek édesanyja által készített hagyaték megosztási vázlatot sem. Annak megfogalmazása (a felperesnek „pénzbeli térítés jár”), azt bizonyítja, hogy a felek édesanyja is tisztában volt azzal, hogy az örökhagyó a hozzászámítás kötelezettségével ajándékozta az alperesnek az üzletrészt. Az pedig, hogy a felajánlott pénzes összeg az üzletrész névértékével egyezik meg, éppen a szülők általi egyenlő juttatás elvét igazolja.

[70] A gyermekeik azonos mértékű támogatásának szándékát és annak megvalósulását bizonyítja az is, hogy a felek a szüleiktől egyenlő mértékben kaptak termőföldet is. A fentieket támasztja alá az örökhagyóval közvetlen kapcsolatban álló tanú1 tanúvallomása és tanú2 nyilatkozata is, aki a felperestől szerzett tudomást arról, hogy a szülők az üzletrészt a felperes felé kompenzálni kívánják.

[71] A felperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az egyenlő mértékű juttatást a pusztán a bankszámlán befolyt összegek összehasonlítása megfelelően nem tükrözi: a szülők közelségében élő, a családi gazdaságban ügyvezetőként tevékenykedő alperes a szülői juttatásokhoz egyéb formában is hozzájutott.

[72] A felperes kitért arra, hogy az alperes alaptalanul előterjesztett 109.600.000,- Ft összegű beszámítási kifogása is éppen az egyenlő juttatások elvét igazolja. A felperes rámutatott, hogy az ítélet indokolás [14] pontja, miszerint az üzletrészt az alperes a felperesnek nyújtott korábbi adományok kiegyenlítéseként és a cégben végzett tevékenysége ellentételezéseként kapta, szintén azt bizonyítja, hogy a szülők törekedtek a gyermekeknek nyújtott adományok kiegyenlítésére.

[73] A körülményekből tehát arra kell következtetni, hogy az örökhagyó egyik gyermekét sem akarta 215.000.000,- Ft-tal nagyobb juttatásban részesíteni.

[74] A fellebbezésben kifejtettek szerint a gyermekeik azonos mértékű támogatása mellett - az ettől eltérően - az alperesnek ajándékozott nagyértékű üzletrész, amelyet az örökhagyó a felperes felé kompenzálni kívánt, együttesen megalapozzák az alperes osztályra bocsátási kötelezettségét.

[75] A felperes kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte az elfogulatlannak tekinthető tanú1 tanúvallomását, és jogsértően vette figyelembe az elfogult tanúk nyilatkozatait; a felek édesanyja ugyanis perben áll a felperessel, Személy1 pedig 2011-től az alperes gazdasági társaságának alkalmazottja.

[76] A felperes több eseti döntésre hivatkozással állította azt, hogy az elsőfokú bíróság sem a tanúvallomások értékelése, sem a bizonyítási indítványok elutasítása körében nem tett eleget az indokolási kötelezettségének.

[77] Hangsúlyozta a felperes, hogy ellentmondásos az ítélet indokolása, mivel a törvényszék a bizonyítási szükséghelyzetet nem látta megállapíthatónak, és a bizonyítási indítványokat nem foganatosította, ugyanakkor a keresetet éppen a bizonyíthatatlanság miatt utasította el.

[78] A felperes kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el az üzletrész ajándékozáskori értékeként annak névértékét, és alaptalanul mellőzte a felperes által e körben indítványozott szakértői bizonyítást.

[79] A felperes eltúlzottnak ítélte az alperes javára megítélt perköltséget, mivel nem áll arányban a jogi képviselő által kifejtett munkával.

[80] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyásár irányult, a felperes perköltségben marasztalása mellett.

[81] Az alperes az elsőfokú eljárásban kifejtett érvelését fenntartva azt emelte ki, hogy a felperes a személyes meghallgatása során éppen azt erősítette meg, hogy a családban nem esett szó a hozzászámítási kötelezettségről sem az ajándékozási szerződés megkötésekor, sem azt megelőzően, sem pedig az azt követő, az örökhagyó haláláig eltelt 5 év alatt.

[82] Az alperes kiemelte, hogy a szülők különböző időpontokban, különböző mértékű ajándékokat nyújtottak a feleknek és minden esetben a hozzászámítási kötelezettség nélkül.

[83] A fellebbezés alaptalan.

[84] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű, együttes értékelése alapján helyes tényállást állapított meg, és a vonatkozó anyagi jogi rendelkezések megfelelő alkalmazásával döntött akként, hogy az alperest az osztályra bocsátási kötelezettség nem terheli, ezért a kereseti kérelem elutasítása indokolt.

[85] Az ítéltábla az érdemi döntés helytálló indokaival egyetértett, azok szükségtelen ismétlését mellőzve a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[86] Az osztályra bocsátási kötelezettség örökhagyó általi egyértelmű kikötése hiányában a kereseti kérelem alátámasztására a perben - a Ptk.7:56.§. (1) bekezdése alapján – azokat a körülményeket kellett vizsgálni, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az

örökhagyó az általa még életében az alperesnek adott ingyenes adományt (üzletrészt) az örökrész meghatározásánál hozzászámítani rendelte.

[87] Az ítéltábla előre bocsátja, hogy - a fellebbezési érveléssel szemben - az üzletrész ajándékozás körülményeinek értékelése során nem róható a törvényszék terhére a kereseti kérelemhez kötöttség megsértése annak vizsgálata miatt, hogy az alperesnek kellett-e számolnia az ajándékozáskor az osztályra bocsátási kötelezettséggel (elsőfokú ítélet [23]-[24]).

[88] Az ezt alátámasztó körülmények értékelése során indokolatlan a felperes által hangsúlyozott azon éles különbségtétel, miszerint a hozzászámításra utaló körülmények megajándékozott (alperes) számára való felismerhetőségének csak a Ptk.7:56.§. (1) bekezdésében írt első esetben – azaz a hozzászámítás örökhagyó általi kikötése esetében – van jelentősége.

[89] Az elsőfokú bíróság a felperes által felhozott indokokat egyenként számbavéve, és azokat valamennyi peradat tükrében értékelve helyesen foglalt állást akként, hogy a felperes által felhozottakból nem következik, hogy a hozzászámítás kötelezettségével került sor a juttatásra; azaz a felperes a bizonyítási érdekébe tartozó, az alperest terhelő osztályra bocsátási kötelezettséget alátámasztó körülményeket ítéleti bizonyossággal nem tudta igazolni.

[90] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a szülőknek a gyermekeik egyenlő mértékű támogatására irányuló szándékát, mint a hozzászámítás kötelezettségét megalapozó körülményt csak annak tényleges megvalósulása függvényében, rugalmasan, és az egyéb körülményekkel összhangban (pl. korábbi adományozások módja, mértéke) lehet értékelni.

[91] A perben kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felek változó időpontokban, változó mértékű, összességükben jelentős értékű juttatásokat kaptak; ennek alapján rögzíthető az, hogy a szülők által több évtizeden át nyújtott nagy értékű támogatásokat elsősorban a gyermekeik szükségleteihez/igényeihez való igazodás szándéka és gyakorlata, mintsem a juttatások egyenlő mértékére való következetes törekvés jellemezte.

[92] A gyermekeik igény szerinti támogatásának gyakorlatát támasztja alá az a - felek és az édesanyjuk által is igazolt – körülmény, hogy a szülők a gyermekeiknek adott juttatásokat együttesen nem vették számba, nem összegezték, a felek maguk sem voltak tisztában teljes körűen a másik fél által kapott adományokkal.

[93] Az egyenlő mértékű támogatás szándékának/gyakorlatának következetes, - és éppen ebből eredően a hozzászámítási kötelezettséget megalapozó - megvalósulását teszi kétségessé a szülők által nyújtott pénzutalások eltérő időpontja és összege, noha a szülőknek lett volna lehetőségük a gyermekeik azonos összegű támogatására (elsőfokú ítélet [35]).

[94] A jelen esetben tehát az örökhagyó és a házastársa a gyermekeiket azok szükségletei/igényei szerint, ám nem azonos időpontban, és nem is mindig azonos összegben támogatták. A peradatokból tükröződő, és a törvényszék által helyesen számba vett juttatások

mértékéből az olvasható ki, hogy azok többnyire kifejezetten jelentős értékűek, azonban nem minden esetben azonos összegűek voltak.

[95] A szülők által a gyermekeik részére nyújtott támogatások (termőföldek, pénzjuttatások, cég2 Kft. ingyenesen juttatott üzletrészei), valamint a hagyatéki vagyon számottevő értéke mellett az örökhagyó 18 %-os üzletrészre vonatkozó ajándéka nem volt olyan kirívó mértékű, ami a szülők által nyújtott adományozások gyakorlatától, módjától, mértékétől jelentősen eltért volna, ilyen módon az alperes hozzászámítási kötelezettségét valószínűsítene (P.20.215/2022/34. jkv.5.o.).

[96] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az ajándékozott 36% üzletrész fele (további 18 %) a házastársi közös vagyonra tekintettel a felek édesanyja által adott juttatásnak minősül.

[97] Helyesen emelte ki az elsőfokú bíróság azt - az osztályra bocsátás feltételének hiányát alátámasztó - ellentmondást, miszerint a felperes azt állította, hogy az örökhagyó a juttatás után ígéretet tett annak a kiegyenlítésére, ennek ellenére a későbbiekben mégsem a felperesnek, hanem az alperesnek adott jelentős, 16.000.000,- Ft értékű juttatást. Amennyiben az örökhagyónak – a felperes állításának megfelelően – szándéka lett volna az üzletrész ajándék kompenzálására a felperes irányába, akkor az ajándékozástól az elhalálozásáig eltelt közel 5 év alatt ennek megfelelően járhatott volna el; amire azonban nem került sor.

[98] A gyermekek azonos mértékű támogatásának megvalósulását, és ebből következően az üzletrész ajándék hagyatékhoz való hozzászámításának szükségességét cáfolja az a körülmény is, hogy a felperes cím14i ingatlana vásárlása alkalmával sem, és a számos, egyéb esetben adott juttatás/adományozás során sem merült fel az osztályra bocsátás kötelezettsége. Az ítéltábla – az indokokra kiterjedően is - egyetértett a törvényszékkel abban a körben is, hogy a cím14i ingatlan vásárlását a szülők finanszírozták (elsőfokú ítélet [32]-[34]).

[99] Az osztályra bocsátás feltételének vizsgálata során a jelen esetben jelentősége van annak is, hogy - a készpénzajándéktól, banki utalásoktól eltérően - az üzletrész ajándékozásra szerződéskötés útján, írásban, és éppen a felperes ügyvédi közreműködésével került sor, ennek ellenére az örökhagyó sem a szerződéskötést megelőzően, sem annak folyamán nem adott hangot azon szándékának, hogy az ajándékot ezzel a feltétellel adta az alperesnek, és a szerződés sem tartalmazza ezt a kikötést (P.20.215/2022/34. jkv.6.o.).

[100] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság által a tanúvallomások mérlegelése körében kifejtettekkel is.

[101] tanú1 tanúvallomása a felperes állításainak alátámasztására - az elsőfokú bíróság által helyesen kifejtett indokokon túl - azért sem volt alkalmas, mivel a felperes által bizonyítandó tények tekintetében nagyon részletes nyilatkozatot tett (az örökhagyó kompenzációs szándéka a felperes irányába), azonban más, egyébként jelentős körülményekről (az ajándékozott üzletrész értéke, a cég neve) nyilatkozni nem tudott (P.20.215/2022/50. jkv.6.o.).

[102] A felek édesanyjának kézírásos ajánlatát, vázlatát is helyesen értékelte a törvényszék. Az édesanyjának a családi pereskedés elkerülése érdekében, a saját vagyona terhére tett vagyonmegosztási javaslatából nem vonható le következtetés az örökhagyói ajándékozáskori (2016) azon szándékára, hogy az üzletrészjuttatást a hagyatékhoz való hozzászámításhoz kötötte.

[103] Alapítanul kifogásolta a felperes a fellebbezésében az általa előterjesztett számtalan, további bizonyítási indítvány mellőzését; az ítélet [49] bekezdésében a törvényszék – a bizonyítási szükséghelyzetre irányadó szabályozás figyelembevételével - ennek megfelelő indokát adta.

[104] A fentiek mellett az ítéltábla utal arra, hogy a felperes által indítványozott további bizonyítás nem felel meg a bizonyítás módjával (bizonyítási eszközzel) szemben a Pp. 267.§-ban előírt alkalmaság és célszerűség követelményének, valamint a Pp.268.§. (1) bekezdésében foglaltaknak sem.

[105] Az ítéltábla érintőlegesen tér ki arra, hogy a felperes által előterjesztett, több mint 30 éves időszakot átívelő bizonyítás az alperes teljeskörű vagyoni-gazdasági átvilágítását célozza, amely azonban a jelen jogvita keretein messze túlmutat.

[106] A bizonyítási indítványok elutasításának fenti, eljárásjogi okai mellett az összecszerűség tekintetében releváns könyvszakértői bizonyítás lefolytatása a jogalap hiánya miatt már szükségtelen volt.

[107] A perköltség mérséklésére irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp.82.§. (1) (2) bekezdései és 83.§. (1) bekezdése helyes alkalmazásával döntött az alperes jogi képviselője által felszámított - a 32/2003.(VIII.22.) IMr.3.§. (2) bekezdés b) pontja alapján meghatározott összegű ügyvédi munkadíj, mint elsőfokú perköltség viseléséről; ennek során – a pertárgyérték mellett – figyelembe vette a tárgyalások számát, az időtartamát, az előterjesztett beadványokat, és értékelte az alperesi jogi képviselő perbeli tevékenységének egészét.

[108] A felperes fellebbezésében foglaltak tehát a kifejtett munkával arányos összegben megállapított elsőfokú perköltség mérséklésére - a 17/2024. (XII.09.) IM r. 4.§. (2) bekezdés alapján – nem adnak alapot, ezért az ítélet megváltoztatása a felperes által fizetendő perköltség összege tekintetében sem indokolt.

[109] A kifejtettek értelmében az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokaira tekintettel – a Pp.383.§. (2) bekezdése és a Pp.386.§. (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

[110] Az ítéltábla az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp.83.§. (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes által felszámított, a felhívott IM.r. 2.§. (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Győr, 2025. május 28.

Dr. Maurer Ádám sk.
sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Zsitva Ágnes

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró